

שבי כולו איתנהו ביה. שהוא ביד העובד כוכבים ומזלות לעשות בו כל חפצו אם למות [אם להרב] אם לרעב:

**Un prisonnier tous (ces maux) s'y trouvent.**

Il se trouve entre les mains de l'idolâtre qui lui fait (*subir*) tout ce qu'il désire, que ce soit la mort, l'épée la famine :

מפני שהוא כדיני ממונות. לעיין ולתת לכל אחד כפי טפלים התלויין בו:

**Car cela est similaire aux lois financières.**

Ils y réfléchissent afin d'attribuer à chacun en fonction des personnes qu'il a à sa charge :

שגבויה וחלוקה שוה. בכל יום מדי יום ביום כדקתני לקמיה לפיכך אין גבויו בשנים שלא יצטרכו לטרוח ולבקש את השלישי לחלק:

**Son encaissement et sa distribution sont équivalents.**

Chaque jour, comme on l'enseigne plus loin, c'est pour cela que l'on ne collecte pas à deux, pour ne pas qu'ils se fatiguent à chercher un troisième s'ils doivent distribuer :

לעשות קופה תמחוי. לחלק לעניי עולם אם ירבו עליהן:

**De faire d'une caisse de charité une banque alimentaire.**

Afin de distribuer (*de la nourriture*) aux pauvres du monde (*qui passent par leur ville*) si leur nombre s'accroît (*plus que d'habitude*):

להתנות על המדות. להגדיל סאת העיר או להקטין:

**De fixer les mesures.**

D'augmenter (*le volume de*) la Séah, dans leur ville ou de le réduire:

ועל השערים. שער חטין והיין שלא ימכרנה שנה זו יותר מכך וכך דמים:

**Et sur les cours.**

Le cours du blé et du vin, afin que cet année cela ne soit pas vendu plus cher (*littéralement : plus qu'une somme d'argent déterminée*):

להסיע על קיצתם. לקנוס את העובר על קיצת דבריהם להסיעם מדת דין תורה:

**De punir les infractions.**

D'imposer une amende à celui qui transgresse les taux qu'ils ont fixé, et de conduire (*leur jugement*) comme (*s'il s'agissait d'*) une mesure élaborée par la Torah;

הא הימוני מהימן. יחיד להיות גזבר:

**Mais on lui fait confiance.**

A une personne, pour être trésorier.

שני אחים. לגבי המנותא כחד דמו:

**Deux frères.**

Au niveau de la confiance, c'est équivalent à un.

מאי שררותיה. דקופה דקאמרת עלה לפי שאין עושין שררה על הצבור כו':

**En quoi y a-t-il autorité?**

Pour (*la nomination d'un préposé à*) la caisse de charité, pour que tu dise à ce propos que l'on nomme pas (*comme responsable*) d'une charge communautaire (*une seule personne*) etc. :

אפילו בערב שבת. שיש פתחון פה לבעל הבית לומר טרוח אני:

**Même une veille de Shabbat.**

Où le membre de la communauté peut se défendre et dire : "je suis occupé":

ופקדתי וגו'. אלמא אסור למשכן:

**Je punirai etc. .**

Donc il est interdit de saisir (*des objets*) comme gages:

אמיד. עשיר:

**Amid. (Littéralement : puissant)**

Riche.

גבאי צדקה. המשכילים אל דל מהו צריך:

**Les préposés à la Tzedaka.**

Qui réfléchissent (*comme des Sages, pour comprendre*) ce dont le pauvre a besoin:

מלמדי תינוקות. מצדיקי רבים הן שמלמדין ומחנכין אותן בדרך טובה:

**Ceux qui enseignent aux enfants.**

Ce sont eux qui conduisent la multitude sur le droit chemin, car ils enseignent (*aux enfants*) et les éduquent dans le droit chemin :

שבקתיה להמנותיך. שהיית רגיל ללמד באמונה וללמד ולישב על גבם תמיד:

**As-tu abandonné ton métier ?**

Il avait coutume de leur enseigner fidèlement, de leur enseigner et de rester constamment auprès d'eux :

דעתאי להתם. לתינוקות:

**Mes pensées sont dirigées là-bas.**

Vers les enfants :

ורבנן מאי. תלמידי חכמים העוסקים בתורה תמיד מאי כתיב בהו:

**Et les Sages, quoi ?**

Les Sages qui s'investissent constamment dans l'étude de la Torah, qu'y a-t-il d'écrit à leur propos:

לפרוש זה מזה. מפני החשד שלא יאמרו זה הגובה יחידי דעתו לגנוב:

**De s'éloigner l'un de l'autre.**

A cause de la suspicion, pour ne pas que les gens disent que celui-ci qui ramasse seul, a l'intention de voler.

אבל זה פורש לחנות וזה לשער. זה לגבות מיושבי השער וזה לגבות מיושבי החנות ובלבד שיראו שניהן כאחד:

**Mais celui-ci va vers le magasin et l'autre vers le portail.**

Celui-ci va ramasser chez ceux qui habitent (*derrière*) le portail, l'autre chez ceux qui sont dans le magasin, et à la condition qu'ils puissent être vu simultanément:

לא יתנם לתוך כיסו. שלא יאמרו מעות של צדקה הוא גונב:

**Il ne les mettra pas dans sa poche.**

Afin qu'ils (*les gens qui le voient*) ne disent pas: "il vole l'argent de la charité "

פורטין. פרוטות שגבו לוקחין דינרי כסף לפי שהפרוטות של נחושת מחלירות:

**Faire la monnaie.**

Prendre des pièces en argent en échange des pièces qu'ils ont récolté, car les pièces en cuivre rouillent (*et s'usent rapidement*):

ואין פורטין לעצמם. פן יחשדום שפורטין בזול:

**Ils ne feront pas la monnaie pour eux-mêmes.**

De peur qu'on les suspectent d'échanger à bas prix (*à leur avantage*):

אין מוניין אותם שנים שנים. פן יאמרו שנים הוא נוטל ואינו מונה אלא אחד:

**On ne les compte pas deux par deux.**

De peur que l'on dise, il prend deux (*pièces*) et n'en compte qu'une seule.

אציפי דב כנישתא. מחצלות של בית הכנסת משום דמזבני להו ממעות הקופה:

**Les tapis de la synagogue.**

Les tapis de la synagogue, car il les payaient avec l'argent de la caisse de charité.